

med Arvefæsterne om, at de mod et vist Bederlag skulde have samme Rettigheder som Arvefæste i Almindelighed eller endog fuld Eiendom. Det hører heller ikke til Arvefæstets Væsen, at Jagtretten skal forbeholdes. Det er Noget, som ifølge Frdng. af 13de Mai 1769 kunde forbeholdes; men for Fremtiden vil det jo vel kunne forbeholdes, men det vil ikke blive almindeligt; det er jo en Contractsag. Det er vist bedre at være fuldkommen Eiere end at være Arvefæster, fordi man i det sidste Tilfælde har en aarlig Afgift at svare, i det første ikke. Men deraf følger ogsaa, at man, for at faae Arvefæste, giver en langt mindre Capital end den, der maa betales for at faae fuld Eiendom. Naar man paatager sig strax: at betale en aarlig Afgift af 80 Rbd., saa har man 2000 Rbd. mindre at gjøre Udvei til, og det er for den mindre Formuende en stor Lettelse, og han vil derfor kunne faae Laan paa 1ste Prioritet af offentlige Stiftelsers Midler; thi det er en ganske afgjort Sag, og er ikke den allermindste Tvivl underkastet, at offentlige Stiftelser og Umyndiges Midler kunne udlaanes paa Arvefæsteeiendomme i det med Hensyn til 1ste Prioritet tilladte Omfang, men naturligvis i Forhold til den formindskede Værdi, som Eiendommen har paa Grund af, at der hviler visse Byrder derpaa. Det er meget lettere altsaa for Arvefæsteren at tilvejebringe den fornødne Capital; han behøver en mindre Capital og kan optage den paa 1ste Prioritet. Dersom han derimod, istedetfor at have en aarlig Sum af 80 Rbd. at udrede, skulde optage et Laan af 2000 Rbd., saa kunde han kun gjøre det

efter Reglerne for 2den Prioritet, og det er meget naturligt; thi det, der gjør det betænkeligt at udlaane Penge paa 2den Prioritet, er, at 1ste Prioritetshaver, naar han ikke faaer sine Penge i rette Tid, søger Udlæg i Eiendommen; altsaa kommer foruden Capitalen nye Beføstninger til; under Processen bliver Eiendommen forringet, og dersom det er en Tid, hvori det er vanskeligt at skaffe Penge, kan Eiendommen gaåe bort langt under dens Værdi. Dette er ikke blot en Mulighed, men man har utallige Exempler derpaa her i Landet. Jeg troer altsaa, at, uagtet man ikke bør fortrinlig begunstige Arvefæste, men ligesaa vel begunstige fuldkommen Selveiendom, saa er der ingen fornuftig Grund, hvorfor man skulde nægte den mindre formuende Mand, som ikke seer sig istand til at udbetale den Sum, som behøves for at erholde fuld Eiendom, den samme Begunstigelse til at erholde den Art Eiendom, som han er istand til at erholde, der isvrigt ikke medfører, naar ikke speciel Bestemmelse tages i denne Henseende, som i den seneste Tid ikke skeer, den allermindste Afhængighed; man er mindre afhængig af den, man har vedtaget at svare en aarlig Afgift til, end af den, der har en Prioritetsobligation; og der er altsaa aldeles ikke nogen betænkelig Tilstand forbunden med at være Arvefæster. Naar en æret Taler har bemærket, at det var i Lehnbesiddernes Interesse at kunne bortarvefæste, saa maa jeg aldeles benægte det. Det er for Lehnbesidderen meget fordeeltigere at bortfæle Eiendommen til fuld Eiendom; thi saa faaer han en større Capital.